

Kas būs 1938. g. trīs labākie Latvijas sportisti?

Ceturtdienas izdevums

CENA 10 SANTI.

Latvijas arodorganizāciju sporta, Latvijas gaida tenisa savienības, Rīgas apgabala futbola savienības, Latvijas smagatletikas savienības, Latvijas peldēšanas savienības, Latvijas riteņbraucēju savienības un Latvijas ziemas sporta sav. oficiāls org.

Nr 547

29. septembrī 1938. gadā

Nr 547

Sportisti - es

viss Jūsu gaumei

Kārļa Jurisona

zelta un sudrablietu

veikalā un darbnīcā

Rīgā, Kaļķu ielā 9

Tālr.: veikalam 29512, priv. dz. 91774

Pērk zeltu, sudrabu, dārgakmeņus, Maksā augstas cenas.

Valsts Prezidenta lielais atbalsts sportam

Universitātes Sporta priekšsēdētājs Ieradies pie Izglītības ministra J. Auškāpa, kurš nodēvis Universitātes Sporta rīcībā Ls 5000. Naudu nododot, Valsts Prezidents izteicis vēlēšanos, lai studenti plānveidīgi tiktu sagatavoti un apmācīti fiziskā audzināšanā.

Sakarā ar to, US priekšsēdētājs pasakāro: „Pie US darbosies obligatoriska fiziskās audzināšanas nodarības sistēma pirmā kursa studentiem un studentiem. Pēc iepriekš izstrādāta plāna un labu instruktoru vadībā, studentiem tiks ieaudzināta pareiza izpratne par fizisko audzināšanu, reizē ar to radot interesi par dažādiem sporta veidiem. Sakarā ar lielu dalībnieku skaitu, pacelsies arī vispārējais sporta līmenis studentos, no kuru vidus tad arī nākotnē sagaidām plašas rezerves un arī jo lielu skaitu valsts sporta reprezentantus.”

P. Bernhards a'kal leri dāt

2. oktobrī LAS sarakstītajā notikis skrējienis un soļojums Majori — Rīga. Soļojānā pēc ilgāka laika startēs arī mūsu pasaules rekordists Pauls Bernhards (RPDSK). Sacīkstes solās izvērsties par lielu un ievērojamu vieglatletika sporta notikumu. Dalībniekiem plkst. 8.30 jāsapulcējas pie LAS mītnes. Izcīņā — daudz skaistu balvu.

„Sporta Pasaule” - Latvijas Ziemas Sporta Sav-bas oficiāls

LZSS valde savā pēdējā sēdē atzina par savu oficiālo laikrakstu „Sporta Pasaule”, kur arī savienība ievietos visus savus oficiālos ziņojumus, „Sp. P.” redakcija ar atzīnību un prieku uzņemas šo uzdevumu, apliecinājumu, apsoloties no savas puses visiem spēkiem piepalīdzēt savienībai ziemas sporta propagandas darbam mūsu valstī.

LZSS jau ievērojami strādājusī pie Eiropas

Baltijas basketbola meistars rit un parīt spēlēs Rīgā!

JAUNI AMERIKĀNI RĪGĀ. — SPĒLĒ ARĪ KAUNAS C. JSO SIEVIEŠU VIENĪBA.

C. JSO sieviešu vienība.

Šovakar ar naktsvilcienu no Kaunas ieradās spēcīgā C. JSO basketbola un volejbola vienība, kura, kā zināms, ir ne tikai Lietuvas, bet arī Baltijas meistars. Bez basketbolistiem, ieradās arī viešpārs — sieviešu basketbola un volejbola vienības. Šopavas, kā zināms, LDzB kausa finalā

Jau noskaidrojušies pirmie meistari boksa

Šteins sit Lembergu k-o!

Latvijas meistarsacīkstēs boksa, kuras sākas vakar, jau pirms cīņām noskaidrojušies divi meistari un tie ir: spalvas svarā — Trēgers (ASK) un pussmagā svarā — Mellis (Mars), jo viņu svaru kategorijā vairāk dalībnieku nav. Pa divi dalībniekiem ir pusvidējā svarā (Veilands — LAS, un Tjasto — LDzB) un mušas svarā. Tā tad, nopietnākas cīņas, kur meistars nosaukumi jāizcīnā sīvā sacensībā, norit tikai 4 svaru kategorijās. Kā no cīņām bija vērojams, tad dalību ņēma bokseri, kas savos sniegumos bija visai bāli un, lai tos glābtu, bija 3 gadījumos cīņas jāpārtrauc.

Meistarsacīksu sākums nokavējās par pusstundu, kas gan nerod nekādu atsaņojumu. Savienība taču bija paredzējusi šau biedrībām par sacīksu laiku neaizņem, bet ko nu tagad...? Ja kāvātas vairāk kā 15 min., biedrības sūdzas ar Ls 5.—, bet...

Skaitītāju vākar bija ap 300, bet kā tikvienā boksa sacīkstē, tā arī šoreiz skānēja dažādi „gudri padomi” un citas novajadzīgas piedāvā-

Goda vīesu vidū redzējām sporta disciplīnas kolēģijas priekšsēdētāju jūras kapteini T. Spādi, olimpiskās komitejas locekli J. Dikmanī, LFK un SK ģeneralsekretāru A. Rumbu un citu sporta nozarē vadošās personas.

Meistarību ievadīja cīņa gaija svarā starp Dreifogelu (VEF) un Ozoliņu (Mars). Daudz

šita Ozoliņš, bet viņa sītiei nesniezda mērķi. Dreifogels bija skopāks sītieos, bet šie sītiei izrādījās precīzāki, kas arī izšķīra viņam uzvaru pēc punktiem 3 gājienu ilgā cīņā. Cīņas beigās Ozoliņam pietrūka arī izturības.

Vieglā svarā cīņa starp Smiltiņu (Mars) un Kleistbergu (VEF) sniedza negaidītu iznākumu. 1. gājienu uzsāk Kleistbergs ar brāzmainu uzbrukumu bez rezultāta. Seko Smiltiņa uzbrukuma serija ar vairākiem labiem trāpījumiem. Otrā gājienu atkal brāzmaini uzbrūk K., bet tad soko zems S. galvas noliecens un K. atrodas uz dēļiem. Pēc nospriedes paziņo par Smiltiņa diskvalifikāciju. Uzvarētājs — Kleistbergs (VEF).

Vidējā svarā — Eitviņa (LAS) un Robina (VEF) cīņa sākās ar spēcīgu Eitviņa uzbrukumu kā sītiei ir visai smagi. Robiņš uzbrukumā atturīgāks un sītieos skopāks. Pēc

punktiem uzvaru piešķir Robinam (VEF), un tā izšķīra 3. gājienu, kad Eitviņš bija galīgi nokūsis.

Gaija svarā Trusijs (LAS) pēc punktiem pieveica Viluci (ASK). Trusijs gribēja tikt ātri galā ar savu pretinieku, bet tas ringā bija visai kustīgs un visādi centās izvairīties no Trusa sītieiem. Tomēr Trusijs 3. gājienu ilgā cīņā salasa drašu uzvaru.

Vidējā svarā cīņa starp Strabo (LSB Daugavpils) un Simani (ASK) visi neviensā. Jau pirmā gājienu redzams št. pārākums. Otrā gājienu št. neviensā cīņa beidzās ar Strabo knock-out uzvaru pār Simani.

Gaija svarā Timermanis (VEF) sit jau otrā gājienu ar tehnisko knock-out Plavnieku (ASK), kas ar pirmā gājienu saņēma jo daudz spēcīgus sītieos.

Smagā svarā rīta visai bāli cīņa. Cīņas Lembergs (LAS Jelgava) un Šteins (LAS Rīga). Uzsākot cīņu, L. redzami „nobijies” no št., un kļūt tam ap kaulu, pēc tam seko tiešmēsa aizrādījums. Uzsākot cīņu, pirmais sītieos, ko raids Šteins, noguldina Lembergu uz dēļiem. Šteins šteina knock-out uzvaru! Ilgi vēl nespēja Lembergs atzīgt no spēcīgā šteina sītieņa, kas šoreiz izrādījās bija visai netēlīgs.

Mušas svarā Latvijas meistarsacīksmu izcīnīja Jestavtjevs (Mars), jo viņa pretinieks Garšakovs (LAS Jelgava) nodemonstrēja, kā nevajaga bokseties un izsmidzināja skatītājus. „Cīņu” pārtrauca pirmā gājienu un Latvijas meistarsacīksmu gūst Jestavtjevs (Mars), bet 2. vietā — Garšakovs.

Valsts boksa meistarsacīksm turpinājums un noslēgums notiek šodien plkst. 19.30 — Sporta namā, Starta ielā Nr. 3. V. L.

Augusts Skiltritis (LDz3) — jubilaris

Viens no vecākajiem patreiz aktīvajiem mūsu futbolistiem — Augusts Skiltritis (LDz3) šajās dienās atskatās uz pavadītajiem 25 gadiem futbola laukumā. Skiltritera futbola šūplis kārts

Āgenskalna futbola laukumā, netālu no Zaslauka stacijas. Tur viņš iepazinās ar tā laika futbola slavenībām, no Britānija, Kaizervald, Unions u. c. vienībām. 1913. gadā Skiltritis jau futbola sportā sasniedzis tik lielu prasmī, ka viņu uzņēma Merkūria vienpadsmita I. sastāvā. Savas futbolista gaitas jubilaris nepārtrauc arī pasaules kara laikā — bēgļu gaitās Krievijā. Viņš darbojas Permas Skola vienībā. Atgriežoties dzimtenē, 1923. gadā Skiltritis iestājas Amatiera virslīgas vienībā, kur kopā ar P. Lauku ir izcilākie spēki. 1927. gadā Amatiera, iegūst Latvijas olimpiskās spēlēs zelta medaļu. Tad Skiltritis bija sasniedzis savas karjeras kalngalus — viņš reprezentēja arī valsts un galvas pilsētas Rīga, krāsas. Pārejot uz dzīvi provincē — Tukumā, Skiltriteram mazāk pieejami treniņi. Tā ka Skiltritis pēc aroda ir dzelzceļnieks, viņš tagad spēlē LDzB vienībā, kas V. Svistunenko vadībā tagad izaugusi par ļoti spēcīgu vienību. Skiltritis savā vienībā tagad arī ir pānkūmnieks bagātākais uzbrucējs, bez tam koleģials, izpalīdzīgs un arvien satīcīgs. Kaut arī jubilarim jau ir 38 gadu, ar savu čaklumu un sporta mīlestību, tas var būt paraugis katraim latvju jaunietim. Šādu izcilus mūsu futbola saimes locekļi, šodien viņa sudraba jubilejā mūji sveic arī „Sporta Pasaule”.

Six.

Makšķernieki sadala meistartitulus

Latvijas makšķernieku biedrības Sports sarakstītajā, notika Rīgas meistarsacīkstes spīningošānā un makšķerēšanā, Lielā un Mazā Baltezerā. Galvas pilsētas līgas dāvāto ceļojšo kausu labākam spīningotājam, pirmo reizi izcīnīja A. Riekstis ar 82,9 punktiem kopnovērtējumā. Sacīksu rezultāti: uz ūdens līgas meistara nosaukumu ieguva K. Aļekševs 23,5 k.; otrā vietā V. Meirans 23,5 p.; trešā vietā St. Rozenbergs 22,0 p. Uz sauszemes ar 28 gr. svariņu mērķi mešanā meistars H. Melders 6 p.; otrā vietā R. Druja 6 p.; trešā — P. Trimakas 6 p. Tālviesānā meistars V. Saulbergs, kurš uzstādīja arī jaunu Latvijas rekordu — 87,52 m; otrā vietā E. Asmus — 64,30 m; trešā vietā R. Druja — 64,10 m. Makšķerēšanā Rīgas meistara nosaukumu ieguva St. Andrejūks 59,9 p.; otrā vietā Frīdenbergs 54,0 p.; trešā vietā Ģirgenšons 51,7 sek. Uzvarētāji ieguva vērtīgas balvas.

K. Cīno lēš — Starta vad tāls

Sporta b-bas Starta valde konstruejusies šādi: pr-jis K. Cīnovičs, viņa vietnieks — V. Rublovskis, kaseris — E. Drune, sekretārs — A. Krauklis, mantzinis — B. Bērziņš, biedrības — N. Cenkovskis un locekļi — G. Ģekabsons.

DIVI VENTSPILS PIRMREKORDI MAINU SKREJENOS.

Spars skrējēji — F. Bōitmanis, J. Apse, E. Rerovičs un H. Fogels uzstādīja divus Ventspils pirmrekordus, maipās skrējienos: zviedru stafetā 400+300+200+100 m ar laiku 2 min. 12,7; olimpiskā stafetē — 800+400+200+200 m — 4 min. 04 sekundes.

A. Kreeks ceturto reizi uzvar H. Voelki!

(Specialziņojums „Sporta Pasaule”.)

Tallinā, 28. septembrī. 1500 ska-
tītāju klātbūtnē vakar Tallinā notika viegl-
atletikas sacīkstes, kur startēja arī ievēro-
jamais vācu lodes grādējs H. Voelke. Viņa
pretinieks bija igauņu spēka vīri A. Kreeks
un A. Vidings. Uzvarēja Kreeks, sasniedzot
15,90 m rezultātu; 2. H. Voelke 15,68; 3. A.

Vidings 15,05 m. Kreeks līdz ar to Voelki
pārspej šogad jau 4. reizi.

E. Veeusmā šajās pat sacīkstēs sasniedza
jaunu Igaunijas rekordu 1000 m skrējienā —
2:33,4 minūtes. 110 m barjerskrējienā ar
jauku 15,9 sek. Iniku negaidīti uzvarēja R.
Toomsalu, atstājot 2. vietā igauņu meistaru
Talmri (16,1 sekundes). E. Sa.

Rīgā cīnīsies Lietuvas un Latvijas strādnieku futbolisti

1. un 2. oktobrī mūsu galvas pilsētā kā
Latvijas darba kameras viesi viesosies Lietu-
vas darba kameras reprezentējošā futbola vie-
nība — Kaunas Tilmanso sporto klubai. Šis
draudzības cīņas arī būs pirmās oficiālās fut-
bola sacīkstes starp abu valstu strādnieku
futbolistiem. Latvijas darba kameru pirmā
dienā reprezentēs stiprā LAS vienība, kas pē-
dējās spēlēs uzrādījusī reti jauku sniegumu
un situā VEF vienību 2—1, tādī izvirzīties
pirmās līgas priekšgalā. Jācer, ka cīņa ar
brāļu tautas futbolistiem LAS godam aizstā-
vēs Latvijas futbolistu labo slavu.

Otrā dienā ar Tilmanso sporto klubai sa-
centīsies Rīgas pilsētas ielu dzelzceļu darbi-
nieku biedrības futbolisti. Ielu dzelzceļnieku
futbola vienība savās rindās pulcinājusī dau-
dus redzamus futbolistus un jāuzskata par
stipru vienību. Lietuvas darba sportu pie
Lietuvas darba kameras kārtā Lietuvas strād-
nieku un darbinieku sporta apvienība. Fut-
bola turnīrā, kas pašreiz norit, dalību ņem 30
vienības. Tilmanso izvirzīties turnīrā priekš-
galā. Savā grupā ne absolūtā 5. cīņām ie-
guvis 10 punktus, nezaudējot nevienu cīņu,
iegūstot kopumā 29—0 vārtu. Tas ir iegu-
rums, kas liek domāt par Tilmanso labo fut-

bola sniegumu. Redzamākais spēks vienībā ir
Lietuvas valsts vienības vārtsargš Skajekis,
kas daudzas reizes ar panākumiem sargājis
savas valsts futbola vienības vārtus. Centra
pusargš Dorno un puskrēslais uzbrucējs Ne-
celis, kopā ar Skajski, arī sastāda vienības
stipru strīkstīri.

Abu valstu strādnieku futbola cīņā sestdien
ieradīsies arī Latvijas darba kameras priekš-
sēdētājs K. Egle. Lietuvas futbolistus pava-
da Lietuvas strādnieku un darbinieku futbola
apvienības vicepriekšsēdētājs Brōnis Macēvi-
čus, kas vedis arī sarunā ar LDK sporta va-
dītājiem par tālāku strādnieku sporta sadarbī-
bu abu valstu starpā.

1. un 2. oktobrī visi strādnieku sporta draugi,
ieradīsies uz šīm sacīkstēm, tādī apbie-
cinot un stiprinot draudzības saites abu val-
stu strādnieku starpā!

Sacīkstes noritēs Latvijas sporta biedrības
laukumā, Valdemara ielā 65-67. Pirmā dienā,
sestdien, 1. oktobrī sākums plkst. 16. Otrā
dienā, 2. oktobrī plkst. 14. Teejas maksa Ls
0,55. Arodbiedrības valde, ar revīzijas komi-
sijas locekļiem, darba vietu vecākiem, sadarbī-
niekiem un kopu vadītājiem, uzrādīt biedru
grāmatīnas, ieija brīva.

Pirmie 12

Futbola meistarības izcīņas jubileja

Futbola sports ir iekarojis visu pasauli. Viņš, kur šo spēli piekopj, tur arī notiek meistarības izcīņas.

Bet tā tas nebija vienmēr, tikai tagad futbola meistarības izcīņa svin 50 gadu jubileju. Tas notika 29. sept. 1888. gadā, kad pirmo reizi, saprotams Anglijā sākas cīņas punktu dēļ. Pirmā futbola meistarība — tā saucamā Football-League tika izcīnīta starp 12 vienībām.

Spēju kārtība bija līdzīga tagadējai. Tika spēlēti 2 rīpki. Uzvaru vērtēja ar 2 punktiem un neizšķirtu cīņas iznākumu ar 1 punktu. Ja abām vienībām punktu skaits bija līdzīgs, tad izšķīra vārtu attiecību. Starp pirmajām 12 vienībām atradās tādas, kas tagad kļuvas pasaulslavenas. Tādas būtu: Aston Villa, kas pirms kara bija Anglijas labākā futbola vienība un tagad atrodas meistarības priekšgalā; Blackburn Rovers ir sena biedrība, tikai pašreiz viņa startē no otrās līgas; Everton — šogad ir Anglijas sensācija vienība, jo līdzšinējās spēlēs viņa zaudējusi tikai 2 punktus. Arī pārējās pamatu līgas meistarības izcīņām, kā: Bolton Wanderers, Burnley, Derby County, Notts County, Preston North End, West Bromwich Albion un Wolverhampton Wanderers savu vārdu angļu futbola kronikā ir jau sen iezīmējušas: viņas daudzārt var atrast starp meistarības un kausa izcīņas uzvarētājiem.

Par angļu futbola konservatīvismu liecina tas, ka tikai viena biedrība — Accrington, kas arī bija starp pirmajām 12 biedrībām, vairs nav Anglijas futbola līgā. Nepārspējot var teikt, ka pateicoties tam, ka tiek izvestas kausa izcīņas un meistarības spēles, futbols guvis tādu popularitāti, ir kļuvis par tautas sportu.

Arī pie mums futbols izvērties par tautas sportu, ko norāda lielais dalībnieku un skatītāju skaits Valsts Prezidenta dāvētā Latvijas kausā un Latvijas meistarības izcīņā.

Emso.

REDAKCIJA, EKSPEDICIJA UN KANTORIS:

Rīgā, Dzirnau ielā Nr. 57.
Redakcija atvērta katru dienu no pulk. 10—14, trešdienās, piektdienās un svētdienās arī no pulk. 20—24.

REDAKCIJAS TALRUNI:

Redakcija: 30091
Redaktors: 98427
Sludin. daļa: 30091
Izdevējs: 30092

Atbild. redaktors: TEODORS SPĀDE
Redaktors: ARNOLDS SMITS
Izdevējs: NIKOLAJS SEGLENIKS

Iznāk pirmdienā, ceturtdienā un sestdienā rītos

Astotais gada gājums.

ABONĒŠANAS MAKSAS:

Ar piesūtīšanu Rīgā un visā Latvijā:
1 mēn. Ls 1,30; 3 mēn. Ls 3,60;
6 mēn. Ls 6,50, 1 gads Ls 12,50.

Abonēšanas maksa Igaunijā un Lietuvā: 1 mēn. Ls 1,95; 3 mēn. Ls 5,40;
6 mēn. Ls 9,75; 1 gads 18,75.

Uz visām ārpus valstis Eiropā un ārpus Eiropas vietējā abonēšanas maksa 100% dārgāki.

Abonentiem izsūtīts no 1. un 15. dat. Tekošs rēķins pastā Nr. 11023.

Sporta kalendārs

ŠODIEN, 1933. GADA 29. SEPTEMBRĪ.

VEF lauk. VEF darbinieku internās sacīkstes vieglatlētikā.

16.00 Sporta namā, Starta ielā 3, Latv. meistarības sacīkstes boksa.

19.30 RIT, 1938. GADA 30. SEPTEMBRĪ.

VEF lauk. VEF darbinieku internās sacīkstes vieglatlētikā.

16.00 Sporta namā: volejbola viri.

19.00 šiem: Kaupas C. JSO — Starts; sievietēm: C. JSO — Latvijas Vanagi. Basketbola viri: C. JSO — LV, sievietēm: C. JSO — LV.

Jauks rudenis turpinās

Sausais un saulains laiks tāpat kā agrāk, aizņem visu Eiropas kontinentu un šini maksimumā ietilpētās sausās un kontinentālās gaisa masas aizņem arī mūsu apgabalu.

Šodien, 29. septembrī, gaidami lēni, galvenā kārtā dienvidu vēji. No rīta atsevišķās aizvēja vietās neliela sauln. Dienu lielāko tiesu skaidrs, ar temperatūru līdz 21 gr.

Rīt, 30. septembrī gaidami galvenā kārtā dienvidu vēji; skaidrs. No rīta iespējama neliela sauln.

Kausa finalisti cīnīsies vēlreiz! Kas izvirzīsies meistarības priekšgalā? To redzēsim svētdien plkst. 2 ASK laukumā.

ASK-RV un Kružoks-Hakoah

Helsinku olimpiskās spēles — bez basketbola!

Latvijas Basketbola Savienība valdes sēdē vakar izstrādāja tuvāku darbības plānu lielajam basketbola propagandas sarīkojumam 9. oktobrī provinces lielākajos centros. Pirms izbraukšanas uz provinci, tuvākās dienas saauks visu dalību nesošo biedrību pārstāvjus arī nozīmēto tiesmešu sanāksmē, kurā s-ba turāk aprādīs, kā jāizved demonstrējums un pasākumprogramma šai spēlei.

Starptautiskā s-ba paziņojusi, ka Eiropas 3. meistarības sacīkstes uzticētas sarīkot Lietuvai, laika no 21.—28. maijam 1933. gadā Kaupā. Sacīkšu leģendāro noteikumu, uzdoti izstrādāt rīkotājiem.

Soni nolēmuši 1940. g. olimpiskās spēles basketbola programā neuzņemt. Starptautiskā s-ba ieteic visu valstu olimpiskām komitejām, kas ieinteresētas šajās spēlēs, lūgt Somiju savu lēmumu grozīt.

Polijas basketbola s-ba uzaicina mūsu valsts vienību uz basketbola sacīkstēm Varšavā laika no 5.—6. janv. 1930. g.

Vai ASK šoreiz revanšiesies

Svētdien futbolā atkal skatīsim dubultspēli: meistarībā spēkosies RV — ASK un Kružoks — Hakoah. Pirmā cīņa sāksies plkst. 14, bet

Kružoka — Hakoah spēle plkst. 16. Abas sacīkstes ASK laukumā varēs noskatīties arī I bijeti. Ar interesi vērosim, vai ASK šoreiz spēš revanšēties pret RV par piedzīvoto zaudējumu Latvijas kausa izcīņas finālā. Ne mazākā interese pievērsama Kružoka — Hakoah spēlei.

Liepājā svētdien meistarības cīņā iēs. US un Olimpijas vienpadsmiti.

RIGA UN JELGAVA SACENTISIES GALDA TENISĀ.

LGTS 9. oktobrī sarīko pilsētu sacīksti galda tenisa Rīgā — Jelgava. Vienību sastāvus paziņos vēlāk.

SPORTA BIEDRĪBAS AMATIERS

visiem volejbolistiem-tēm, basketbolistiem un tāpat citiem neiztrūkstotā ierasties 29. sept. plkst. 20 biedrības telpās un nevis 30. sept., kā bija izziņots.

Pasaules rekordisti startēs Rīgā

Universitātes Sports sarīkotās starptautiskās vieglatlētikas sacīkstēs, sakārā ar 10 gadu darbības atceri š. g. 2. oktobrī, pilsētas stadionā pie 1905. gada parka jau pieteikušies kopā dalībnieku skaits. Sacīkšu degpunktā būs soļošanas pasaules rekorda mēģinājums 30 km distancē, kur sacentīsies pagājušās

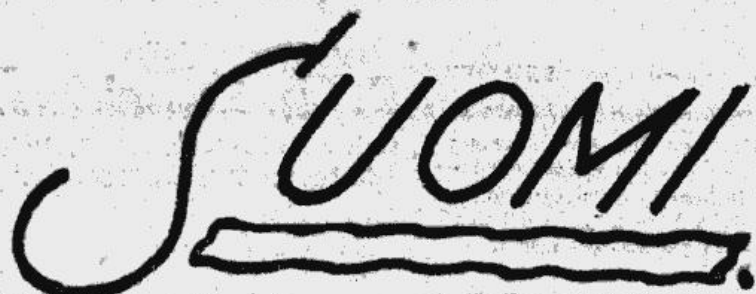
svētdienas jaunais rekordists 25 km distancē — Liepaskalns un Zviedrijas meistars Runno Bjustrēms, kurš pēdējās sacīkstēs Zviedrijā izvirzījies zviedru soļotāju priekšgalā. Bjustrēms ieradās Rīgā ar Līdasmaņu jau šodien, lai varētu sagatavoties nospējamajam pasaules rekorda mēģinājumam. Otrs pasaules rekordists un Berlīnes olimpisko spēļu uzvarētājs 5000 m skrējienā — somu Gunars Heberts, sacentīsies ar vairākkārtējo Latvijas rekordistu, brāšo kaprāli Voldemāru Vitolu un citiem labākajiem skrējējiem 3000 m distancē.

Lai veicinātu vieglatlētikas sportu un vispārēji sacīkstēs noskatīties, Universitātes Sports nolīcis lētus ieejas maksas, pie kam bērniem līdz 10 gadiem ieeja pilnīgi brīva. Ieejas biļetes iepriekšpārdošanā dabūjamas Apajā kioskā, Mollītera un Bānīša sporta veikalos. Sacīkšu sākums svētdien plkst. 14.

Būs jauni rekordi?

US 2. oktobrī plkst. 14 stadionā rīko starptautiskas sacīkstes vieglatlētikā. Šeit pieņemti arī 2 Latvijas rekordu labojumu mēģinājumi: L. Pūce šķēpa mešanā sievietēm un Hartmanis — vesera mešanā. Dalībnieku pieteikšanās, sacīkstēm izbeidzas šodien (Raiņa bulv. 19).

Artūrs Motma cērs

Vērojumi 1940. gada olimpisko spēļu zemē

Beidzot Somija dabūjusi tik ļoti kāroto tiesību, sarīkot savās mājās olimpiskās spēles. Un ne bez pamata Somija visā pasaulē pazīstama kā pirmās šķiras sporta lielvalsts. Gendrīz visās olimpiskās cīņās kopš 1896. gada, visu sportistu valodās tiek vienmēr ar godbijību, cieņību un apbrīnošanu minēts somu sportistu vārds. Daudz leģendū viņas apsomu sportistu dzīves veidu, viņu darbu un treniņa metodēm. Ne velti viņu sportistu apmācītājus — trenerus, par dārgu naudu gandrīz ikviena valsts cenšas satīt savu sportistu apmācībām. Somu treneri bijuši Amerikai, Anglijai, Itālijai, Zviedrijai, Vācijai, Latvijai un daudz citām valstīm. Tamdēļ arī es ar lielu interesi devos atkal uz Helsinkiem, lai par jaunu skatītu un vērotu somu šāko organizācijas darbu.

Ja cīkāt agrāk somu varēja mierīgi salīdzināt ar gulošu granīta kalnu, tad tagad somus varētu saņēdāt ar iztraucošu būšu saimī. Viņi visā piepēši kļuvis kustīgi un ārkārtīgi darbīgi. Jo lūk, viņiem uzticēta olimpisko spēļu sarīkošana. Visi sagatavošanas darbi jāveic divu gadu laikā parasto triju un četru gadu vietā. Tamdēļ šī milzīgā steiga un viens otrs jaunāks sporta veids noatradis vietu Helsinku olimpisko spēļu programā. Jautāju par basketbolu, tam sekotā noteikts — nē!

Pirmās un galvenais darbs — pārbūvēt stadionu. Uz būvētājs bija domāts pašu vajadzībām, tur vietas tikai 25.000 skatītājiem. Impozanti gaisā paceļas slaidais 25 stāvu angsts baltais maratona tornis. No viņa virsotnes atkāpjas jauks skaits uz Helsinkiem. Bet, ar 25.000 vietām nekā nebūtu līdzēts, tamdēļ visā drīzumā somi stāties pie laukuma pārbūves, jo projekts paredz tādā vietā 63—65.000 skatītājiem. Stadions atradās pilsētas centrā, tā ka satiksmes problēma tiks samērā viegli atrisināta. Galvenās grūtības būs telpu jautājums, ārpus viņu vietu vietotāšanai. Kur atrast tik daudz mītnes? Bet cerams, ka arī šo jautājumu somiem viegli izdosies līdz 1940. g. atrisināt. Ja vēl pēnām vērs somu lielo viesmīlību un uzticību, tad nekā negar būt par kavekli olimpisko spēļu skatītāju novietotāšanai privātos dzīvokļos, kā tas piemēram ir ikgadus Leipcigā,

1940. gada Helsinku olimpisko spēļu stadions.

bankā. Matti Matilainens, kas gan nepazīst to — ir pārdevējs sporta veikalā provincē; Armas Taivonens — strādā lauksaimniecības mašīnu fabrikā kā kantoris; Martelina — lauksaimniece; Kuoka un Izo-Hollo — pārdevēji valsts degvīna pārdotavā. Tā varētu uzskatīt bezgala daudz somu sportistus, kuri strādā un brīvā no darba laikā sasniegt rezultātus par kuriem brīnās un sajūsmā visas pasaule. Ar to nebūt es negribu teikt, ka varbūt somu sportists cīta nekā nezin kā darbu un treniņu, ka viņi būtu vienpusīgi fanātiski, neizglītoti — ne, tā tas nav! To spilgti pierāda tie sportisti, kas dod darbu un maizi simtiem citiem strādnieku. Lai minam Hanes Kolehmāinenu — lielā tirgotājs; Paavo Nurmi — veikalu un daudz namu īpašnieks Somijā. Tad mūsu paziņa Klāss Thumbergs — nav daudz gadu atpakaļ, kad viņš startēja Rīgā pie mums un bija vēl labs sportists, bet saimnieciski vājā. Bet, tad ziedoja savu enerģiju saimnieciskam darbam, kļuva būvuzņēmējs un tagad ir viens no bagātākajiem cilvēkiem Somijā. Viņš nodarbinā simtiem cilvēku savos uzņēmumos, ziedo daudz laika un līdzekļu savai sirds lietai — slāidkrievšanai. Atbalsta to morāli un materiāli. Tas nav izņēmums, bet sportisti, kas kļuvis valstiski derīgi pilsoņi, kur ir bezgala daudz, tikpat daudz, cik Somijā sportistu!

Daudzi domā sasniegt somu rezultātus jau ar to, ka viņi pārņem somu sporta metodes un to trenerus. Tas būtu tas pats, ja mēs angļiem jautātu: „Lūdzu, pasakiet savu zēnu sēklu maišņūnu, lai arī mums būtu tik līdzīgi iesakņojusies zāļu lādiņe sporta dārzā, grolfa un tenisa laukumā, kā jums tie ir.“ Protams, labs angļi pārņēdītu savu pipi no kreisās mutes kaktiņa uz labo un teiktu: „Mums jau zāle šeit aug un mēs to kopjam kopš 300 gadiem, tā ir visa tā recepte!“ Un gluži tāpat tag ir arī ar somu sportu un sportistiem. Viņiem ir jau vairākas sporta puzdes. Lai minam — Jervinenus, kas jau kopš 1896. g. piedalās modernās olimpiskās spēlēs. Tēvs uzvarēja diska mešanā, Irjo bija 60 metru šķēpa sviedējs, Kallenu piederēja rekords lodē ar 15,92, Achilles — bijušais pasaules meistars desmitcīņā un beidzot Matti Jervinens, tagadējais pasaules rekordists šķēpa sviešanā. Tad ir vēl slavena Jervinenas sporta dzimta no Lahti pilsētā. Bet, lielu popularitāti sev un visai Somijai sagādājis Kolehmāinenu dāmta no Kuopio pilsētā. Tatu Kolehmāinenu piederēja daudz pasaules rekordus jūdžu skrējienos; Hannes bija olimpiskais uzvarētājs 1912. g. Stokholmā 5000 metru skrējienā ar laiku 14:30,3, kas vēl tagad ir daudz skrējēju ideāls. Tāpat viņš uzvarē-

ja maratona Antwerpenes olimpiskās spēlēs. Viņa 3. brālis — Viljams bija pazīstamākais amerikāņu maratoniāts, tāpat brālīš Kale. Tā lkvienā sporta disciplinā viņiem ir veselās sporta ģimenes, kur legūtās zināšanas un spējas pārjēt no tēva uz dēlu un dēlu dēlu. Tā tas ir šauršāns, tā tas ir grieķu-romiešu cīņā, tā tas arī vieglatlētikā. Visur mēs redzam tikai letus savu disciplīnu pārziņosus darbiniekus un darītājus. Pat sporta žurnālisti, kuru pienākumus daudzās vāstīs uzņemas kā vieglāko no visiem žurnālistikas pienākumiem, tur Somijā uztic tikai labiem savā aroda pilnīgi pārziņosiem speciālistiem. Ikviens sporta žurnālists tur ir bijis savā laikā pirmklasīgs sportists un sportu pārziņ netikai no skatīšanas laukumā, bet no aktīvās līdzdalības.

Kā somu sportists gatavojas sacīkstēm? Somijā darbi birojos sākas ap plkst. 10 un ilgst līdz 16, vai pat 18 vakarā. Pirms došanās uz darbu, somu sportists ziedo treniņam jau no paša rīta vienu līdz divas stundas. No mājas viņš cauri ielām dodas savā tradicionālā soļošanā, kurū neatmet ne tad, kad saule spīd, ne arī tad, kad lietus list aiz apakšlēs. Vienmēr viņš viens vai ar kādu draugu veic savus 10 kilometrus stingrā soļošanas tempā, kurš ik pēc kilometra vai diviomi mainās ar skrīošanu. Soļojot viņi ne-soļo soļošanas stilā, bet gan „brīvā stilā“, ja tā varētu teikt. Pēc veikta distances, kura atkarājas no sportista disciplīnas, kādai viņš trenējas, tag nomazgājas siltā ūdenī, ledzer pienu vai kafiju, apēd šķīvi auzu biezušas un svaigs un mūndrs ierodas darbā. Tūlīt pēc darba, ja tas veikā līdz četriem, viņš dodās atkal vieglā skrīejienā mežā, pēc minūtem 10—20 viņš ir atpakaļ, paēd pusdienas un pāris stundas atpūšas. Vakār tas ir atkal sporta laukumā un tur vai nu trenera, vecāko sportistu vai draugu vadībā slīpē, asina un iegūst somu stilu. Tas ir — to, kas ir somiņiem un nav citiem. Bet, vai kāds cits arī tā trenējas kā viņi? Var paspīdēt viena otra jauna zvaigzne, var iegūt viens otrs pasaules rekordus, bet ja tās nebūs gājis cauri somu atteikšanās un „sisi“ ugunim, tad tieciet droši, tādē tikpat spilgti, cik viņš pēkšņi uzliesņoja, tikpat spilgti viņš atkal nozūd, paliek tikai islaicīgs atbalss, kas nesasniedzot pasaules malu, jau izskanējās. Bet, ne to var teikt par tiem izņemam, kas gadiem ilgi rādījuši un kaluši savu neizskalošo enerģiju un visu sevi ziedojuši sportam, lai slavas laurus iegūtu ne viņš, bet viņa valsts — Somija. Un vai tiešām nav tā, ka mēs gandrīz nezinām nosaukt vārdā nekā somu sportistus, bet somu lielo sporta slavu un spējas mēs zinām un respektējam ļoti labi. Pat ja prasam so-